

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/319/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116215102
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5116215102.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, IČ: 542 097 902, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75 009 Paríž, Francúzska republika, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanej: M. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, XXX XX Q., o zaplatenie sumy 744,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 4C/153/2016-56 zo dňa 25.07.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 4C/153/2016-56 zo dňa 25.07.2018 v druhej a tretej vete výroku **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Vo zvyšnej časti, t. j. v prvej vete výroku, zostáva rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 4C/153/2016-56 zo dňa 25.07.2018 **n e d o t k n u t ý .**

Odvolací súd **n a r i a d u j e** súdu prvej inštancie opravu napadnutého rozhodnutia v jeho záhlaví, a to tak, že správne označenie žalovanej má znieť: M. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XX, XXX XX Q. a predmet konania má správne znieť: o zaplatenie sumy 744,83 Eur s príslušenstvom.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd s poukazom na ust. § 451 Občianskeho zákonníka uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 368,29 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 368,29 Eur od 28.10.2014 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku (veta prvá výroku). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (veta druhá výroku). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej právo na ich náhradu nepriznal (veta tretia výroku).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca - v tom čase CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, sa žalobou doručenou súdu dňa 07.06.2016 domáhal toho, aby súd uložil žalovanej zaplatiť mu sumu _____ vo výške 744,83 Eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 30 % ročne zo sumy 619,49 Eur _____ od 17.10.2014 do zaplatenia a s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 709,93 Eur _____ od 17.10.2014 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Skutkovo žalobu odôvodnil tým, že dňa 11.04.2013 uzavrel ako veriteľ so žalovanou ako dlžníčkou zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní úverovej karty, na základe ktorej poskytol žalovanej úverový rámec vo výške 5.000,00 Eur. Žalovaná vyčerpala z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 659,00 Eur. V dôsledku neplnenia splátok zo strany dlžníka dňa 16.04.2014 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru, v dôsledku čoho sa dlh stal

v celom rozsahu splatným. Pohľadávka žalobcu tak činí sumu 744,83 Eur, z ktorej suma 619,49 Eur predstavuje zvyšok dlžnej úverovej istiny, suma 75,32 Eur predstavuje dlžné úroky z úveru, suma 15,12 Eur predstavuje dlžné poistné a čiastka 34,90 Eur predstavuje sumu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Súčasťou žaloby boli aj žalobcom uplatnené úroky a úroky z omeškania uvedené vyššie. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadрила.

3. Následne súd postupom podľa § 297 písm. b) CSP s použitím § 219 ods. 3 CSP rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania.

4. Nakoľko žalobca zanikol skôr, než konanie bolo právoplatne skončené, pričom zanikol s právnym nástupcom, súd v zmysle cit. ust. § 64 CSP rozhodol uznesením č.k. 4C/153/2016-33 zo dňa 12.02.2018 o tom, že koná ďalej s právnym nástupcom žalobcu, teda so spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, zapísanou v obchodnom registri Paríž pod č. 542 097 902 RCS Paris, so sídlom 1 Boulevard Haussmann 75009, Paríž, Francúzsko, konajúcou na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713. Právne nástupníctvo jednoznačne vyplýva z výpisu obchodného registra spol. CETELEM SLOVENSKO, a.s., vedeného Okresným súdom Bratislava 1, odd. Sa, vl.č. 2435/B. Označenie organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby mal súd zistené z výpisu obchodného registra vedeného Okresným súdom Bratislava 1, odd. Po, vl.č. 2990/B.

5. Zo zmluvy označenej ako Žiadosť/Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty zo dňa 11.04.2013 vyplýva, že túto zmluvu uzatvorila spol. CETELEM SLOVENSKO a.s. ako veriteľ a na strane dlžníka zmluva bola uzatvorená so žalovanou. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského revolvingového úveru vo výške úverového rámca 5.000,00 Eur, s tým, že žalovaná sa zaviazala úver splácať vo výške minimálnej splátky, ktorá výška min. 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,00 Eur. Ročná úroková sadzba bola 30 % ročne, RPMN 34,47 %, priemerná hodnota RPMN 26,62 % s celkovou čiastkou k zaplateniu 584,88 Eur. Termín splatnosti splátok bol vždy k 10. dňu v mesiaci. Žalovaná prijala súbor poistenia - Štandardný súbor poistenia v rozsahu 4,99 %.

6. Podľa platobnej histórie, z úverového rámca reálne žalovaná vyčerpala sumu 538,47 Eur (súčet položiek výber v ATM a financ. FMRB) a zaplatila celkovo sumu 170,18 Eur.

7. Dňa 23.10.2014 spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. predmetnú úverovú zmluvu vypovedala listom adresovaným žalovanej, vyčíslila v ňom dlžnú sumu vo výške 744,83 Eur a vyzvala ju na úhradu dlhu do 14 dní od doručenia výzvy. V opačnom prípade dňom doručenia tohto listu sa stane účinná výpoveď úverovej zmluvy. Výpoveď úverovej zmluvy bola žalovanej doručená dňa 27.10.2014.

8. Okresný súd citoval ust. § 52 ods. 1, § 451 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, ako aj § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1 a 2 a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy a konštatoval, že v konaní bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 11.04.2013 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, a preto súd pri prejednávaní sporu aplikoval ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej aj zákon č. 129/2010 Z. z.). Na základe predmetnej zmluvy právny predchodca žalobcu v postavení veriteľa poskytol žalovanej v postavení dlžníka (spotrebiteľa) spotrebiteľský úver, t. j. vzťah medzi stranami sporu je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu.

9. Žalobca súdu predložil ako listinný dôkaz zmluvu označenú ako Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty zo dňa 11.04.2013. Pojmovým znakom revolvingového úveru je možnosť dlžníka čerpať úverové prostriedky do určitého úverového rámca (limitu), ktorý úver môže žalovaná čerpať aj opakovane do predmetnej výšky za predpokladu, že splátkami úveru, ktoré realizuje tento úverový limit každomesačne do jeho výšky doplní. Z obsahu Zmluvy predloženej žalobcom a z výpisu z účtu na č.l. 17 nie je zrejmé, či žalovanej mal byť poskytnutý úver, resp. úverový limit tak, ako je to uvedené v úverovej zmluve vo výške 500,00 Eur alebo 5.000,00 Eur.

10. Z listinných dôkazov, ktoré boli predložené zo strany žalobcu je však evidentné, že žalovanej bola vyplatená čiastka 538,47 Eur, z ktorej zaplatila 170,18 Eur. Z titulu Zmluvy o revolvingovom úvere tak má nedoplatok 368,29 Eur, ktorú skutočnosť žalovaná nenamietala.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené údaje v zmluve o revolvingovom úvere, ktoré sú podľa názoru súdu nejasné, nezrozumiteľné pre bežného občana, nie je ani súdu zrejmé, v akej výške bol žalovanej poskytnutý úver a či sa v skutočnosti jednalo o revolvingový úver. Mechanizmus splácania úveru totiž nasvedčuje skôr poskytnutiu tzv. klasického úveru. Taktiež tomu nasvedčuje aj čerpanie úveru

žalovanou, ktorá už následne žiadnu čiastku na základe tvrdenej revolvingovej úverovej zmluvy nečerpala a jednotlivé platby mala splácať pravidelne dohodnutými mesačnými splátkami.

12. Predmetnú úverovú zmluvu vzhľadom na jej nejasnosť a nezrozumiteľnosť vyhodnotil konajúci súd ako neplatný právny úkon. Plnenie na základe takejto zmluvy je preto bezdôvodné obohatenie, ktoré musí žalovaná, ktorá prijala plnenie od právneho predchodcu žalobcu vydať (§ 451 Občianskeho zákonníka). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná ako dlžníka prijala od svojho veriteľa plnenie v celkovej výške 538,47 Eur. Doposiaľ žalovaná uhradila zo svojho dlhu v splátkach sumu 170,18 Eur. Rozdiel týchto súm (368,29 Eur) je bezdôvodné obohatenie, ktoré dlhuje žalobcovi.

13. Ďalej súd uviedol, že aj v prípade, ak by predmetná zmluva o revolvingovom úvere, bola platná, jej ustanovenia upravujúce ročnú priemernú mieru nákladov (RPMN), sú uvedené nezrozumiteľným, nejasným a mätúcim spôsobom. Text zmluvy v predmetnej časti tak nekorešponduje zákonnej povinnosti dodávateľa uviesť RPMN v spotrebiteľskej zmluve nepochybne jasným a zrozumiteľným spôsobom. Z uvedených dôvodov je možné konštatovať, že v zmluve absentuje údaj o RPMN vyžadovaný v ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z.. Zároveň označená zmluva neobsahuje ani ďalšie náležitosti zákona č. 129/2010 Z. z. uvedené v ust. § 9 ods. 2 písm. f), k), a to konečnú splatnosť úveru a dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a tiež výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keď tieto sú v nej označené pre spotrebiteľa nejasne a nezrozumiteľne. Z uvedených dôvodov sa jedná o úver bez poplatkov a bezúročný v zmysle § 11 ods. 1 citovaného zákona.

14. Na základe uvedených dôvodov okresný súd priznal žalobcovi právo na zaplatenie sumy 368,29 Eur ako rozdielu z poskytnutého úveru vo výške 538,47 Eur a zaplatených čiastok žalovanou vo výške 170,18 Eur.

15. Zároveň s poukazom na ust. § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka s použitím § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.02.2013 súd priznal žalobcovi zo sumy priznanej istiny 368,29 Eur aj úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 28.10.2014 do zaplatenia a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania od 17.10.2014. Právny predchodca žalobcu vyhlásil úver za predčasne splatný dňa 16.10.2014 s tým, že oznámenie bolo žalovanej doručené dňa 27.10.2014, nakoľko však žalobca nepreukázal platné zosplatenie úveru, súd priznal príslušné úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho od doručenia oznámenia žalovanej, t. j. 28.10.2014.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca sa domáhal celkovo zaplatenia sumy 1.581,81 Eur s príslušným úrokom z omeškania (744,83 + 701,63 + 135,35), a teda priznanie tejto sumy by predstavovalo plný úspech žalobcu. Súd však žalobcovi priznal len sumu 373,95 Eur (368,29 + 5,66), čo je z celku 23,64 %. Žalovaná bola úspešná v rozsahu 76,36 %. Žalovaná bola v konaní plne úspešná, keďže súd žalobu zamietol a mala by proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania. Žalovanej zo spisu však žiadne trovy nevyplyvajú, preto súd žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

17. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to proti jeho výroku dva a tri, ktorý sa domáhal jeho zrušenia v napadnutej časti a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Odvolateľ uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca sa žalobou domáhal svojho nároku, neuhradených záväzkov žalovanej z uzavretej zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty zo dňa 11.04.2013 (ďalej len úverová zmluva). Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanej revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000,00 Eur. Aktuálna výška úverového rámca predstavovala sumu vo výške 500,00 Eur. Žalovaná takto po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpala z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 659,00 Eur tak, že sumu 648,47 Eur žalovaná čerpala výbermi hotovostí z bankomatov, platbami na vybraných obchodných miestach a na úhradu poistenia platieb podľa potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov, ktoré žalobca predkladá súdu v prílohe a sumu 10,53 Eur predstavujú poplatky, ktoré žalobca účtoval žalovanej ako súčasť úverovej istiny podľa sadzovníka poplatkov, čo potvrdzuje výpis z úverového účtu žalovanej a potvrdenie o odfinancovaní peňažných prostriedkov, ktoré žalobca predložil v štádiu prvoinštančného konania okresnému súdu. Žalovaná svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnila. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradila žalovaná žalobcovi do dnešného dňa len časť dlžnej sumy, a to čiastku vo výške 170,18 Eur. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovanej žalobca vyhlásil dňa 16.10.2014 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatný v celom rozsahu. Vzhľadom

k vyššie uvedeným skutočnostiam predstavoval dlh žalovanej voči žalobcovi ku dňu zúčtovania až do jej právneho vymáhania sumu v celkovej výške 744,83 Eur, ktorá pozostávala zo sumy 619,49 Eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej sumy, zo sumy 75,32 Eur z titulu dlžných úrokov z úveru, zo sumy 15,12 Eur z titulu dlžného poistného z úveru a zo sumy 34,90 Eur z titulu dlžných nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Žalobcom uvádzaná výška dlžnej sumy plne korešponduje so zostatkom na úverovom účte žalovanej podľa predloženého výpisu úverového účtu žalovanej. Okrem toho žalobca sa domáhal aj zaplata úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 30,00 % ročne zo sumy 619,49 Eur od 17.10.2014 až do zaplata a úrokov z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 709,93 Eur od 17.10.2014 až do zaplata (žalobca si neuplatnil úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Odvolateľ sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že označená zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty je neplatná pre jej nejasnosť a nezrozumiteľnosť pre bežného občana. Rovnako nesúhlasil ani so záverom okresného súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, v prípade platnosti zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty z dôvodu, že výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená nezrozumiteľne a nejasne. S takýmto záverom sa žalobca nestotožnil, zdôrazňujúc, že predmetom zmluvy o revolvingovom a spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty je poskytnutie revolvingového úveru na základe spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej na dobu neurčitú, (čo vyplýva z bodu 2.1 úverovej zmluvy), t. zn., že žalobca poskytuje žalovanej určitý úverový rámec, z ktorého môže žalovaná čerpať podľa svojho uváženia peňažné prostriedky maximálne do výšky poskytnutého úverového rámca. Záleží výlučne na vôli žalovanej, či, kedy a koľko peňažných prostriedkov z poskytnutého úverového rámca vyčerpá. Žalovaná tak mohla čerpať celú výšku úverového rámca naraz, mohla čerpať len časť poskytnutého rámca jednorazovo alebo opakovane, mohla kedykoľvek splatiť akúkoľvek časť čerpanej sumy alebo aj celú sumu a opätovne čerpať peňažné prostriedky podľa svojho uváženia, atď. Žalobca opätovne poukázal na predmet žaloby uvedený vyššie. Ohľadom čerpania úverového rámca uviedol, že pri revolvingovom úvere môže klient po splatení časti dlhu čerpať peňažné prostriedky v tejto časti bez toho, aby došlo k zvýšeniu úverového rámca (napr. úverový rámec vo výške 500,00 Eur, klient vyčerpá 500,00 Eur, splatí 300,00 Eur, znovu čerpá 150,00 Eur = vyčerpá celkom 650,00 Eur, avšak úverový rámec 500,00 Eur pritom neprekročil z dôvodu, že splatil 300,00 Eur). Žalobca teda nevie vôľu žalovanej ani predpokladať ani ovplyvniť, a preto nemohol v zmluve uviesť výšku RPMN ináč, než to urobil na úverovej zmluve, t. zn. že celková čiastka k zaplata je pri výške čerpania úveru 500,00 Eur a uvedených predpokladov splácania počas 12 mesiacov vo výške 48,74 Eur s výpočtom RPMN vo výške 34,47 %. Priemerná RPMN tak predstavovala výšku 26,62 %. Na podporu svojho tvrdenia upriamil odvolateľ pozornosť aj na rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 8C/284/2015-67 zo dňa 06.11.2015. Žalobca ďalej uviedol, že RPMN bola v zmluve vypočítaná správne s prihliadnutím na dodatočné predpoklady pre jej výpočet, keďže v prípade revolvingového úveru záleží len na dlžníkovi, kedy a koľko vyčerpá z poskytnutého úverového rámca a kedy a v akom rozsahu splatí poskytnutý úver (napr. aj vo väčšom rozsahu ako je zmluvne dohodnutá mesačná splátka). Výpočet RPMN vychádzajúci z rozhodnutia žalovanej čerpať a splácať revolvingový úver, ktoré je závislé výlučne na jej vôli a nastane až po uzavretí úverovej zmluvy, nie je možné uviesť v zmluve, preto vypočítaná RPMN vychádza z tzv. dodatočných predpokladov uvedených v bode 1.1 úverovej zmluvy a ktoré zohľadňujú jeden z možných spôsobov čerpania a splácania revolvingového úveru.

19. V súvislosti s celkovou výškou úveru a predpokladov výpočtu RPMN žalobca poukázal na skutočnosť, že žalovaná si pri uzatváraní úverovej zmluvy zvolila poistenie úveru, a to štandardný súbor poistenia s výškou poistného 4,99 % z mesačnej splátky, ako to vyplýva z bodu 1.1. úverovej zmluvy. To znamená, že súčasťou mesačnej splátky bol aj poplatok za poistenie vo výške 4,99 % aktuálnej výšky mesačnej splátky. V danom prípade bola RPMN vypočítaná podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a podmienok uvedených v § 19 ods. 2 tohto zákona. V posudzovanom prípade bolo poistenie úveru dobrovoľné a dobrovoľný bol aj poplatok za poistenie. Žalovaná mohla kedykoľvek poistenie ukončiť. Zároveň poistenie nebolo podmienkou na uzatvorenie predmetnej úverovej zmluvy, a preto s poukazom na ust. § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch tento poplatok nemohol byť zarátaný do celkových nákladov úveru, ani do celkovej výšky úveru. Suma poplatkov za poistenie sa nemôže započítať do výpočtu RPMN, a to vzhľadom k tomu, že v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sa na účely výpočtu RPMN použijú celkové náklady definované v ust. § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého sa poistné do týchto nákladov nezapočítava. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú totiž všetky náklady, vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace

so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver, alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Z obsahu zmluvy uzavretej medzi stranami sporu je však zrejmé, že do RPMN poisťenie nebolo zarátané, keďže uzavretie poisťenia nebolo podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru. Z uvedených dôvodov mal žalobca za to, že v konaní pred súdom prvej inštancie dostatočne preukázal oprávnenosť nároku uplatneného žalobou a v priebehu konania riadne označil a do súdneho spisu založil všetky relevantné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, čím si splnil nielen dôkaznú povinnosť vyplývajúcu z ust. § 132 ods. 1 CSP a ust. § 187 CSP, ale aj povinnosť tvrdenia vyplývajúcu z ust. § 150 CSP. Vzhľadom k uvedenému je zrejmé, že predmetná spotrebiteľská zmluva obsahovala všetky zákonom požadované náležitosti upravené v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Nemôže sa preto stotožniť so záverom okresného súdu, ktorý predmetnú zmluvu vyhodnotil ako neplatnú, či ako bezúročnú a bezpoplatkovú a nadväzne na to jeho žalobu vo zvyšnej časti zamietol.

20. Žalovaná zostala v odvolacom konaní nečinná.

21. Ďalšie podania procesných strán neboli v štádiu odvolacieho konania produkované.

22. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie v druhej vete výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti a v závislom výroku o trovách konania (veta tretia výroku) v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

23. Vo vzťahu k odvolaním napadnutej časti rozsudku okresného súdu (vrátane odôvodnenia tejto časti napadnutého rozsudku), krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a až na výhrady uvedené ďalej sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie (hoc len stručne) odôvodnil v súlade s ust. § 220 až § 222 CSP.

24. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolaciu argumentáciu žalobcu formulovanú v jeho opravnom prostriedku. Krajský súd zároveň poukazuje na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

25. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že právu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (ako súčasť základného práva na súdnu ochranu) zodpovedá povinnosť dotknutého súdu dať odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na relevantné argumenty strán. V súdnej veci však okresný súd svoje rozhodnutie len veľmi stručne odôvodnil. Právo na súdnu ochranu však nemožno zamieňať s „právom“ strany sporu byť pred súdom úspešnou; prípadne s „právom“ na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Preto nie je porušením daného základného práva, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu; vrátane predstáv o obsahu odôvodnenia súdneho rozhodnutia. S prihliadnutím na obsah dokazovania vykonaného okresným súdom popísaný v odôvodnení jeho rozsudku, krajský súd len doplnil dôvody napadnutého rozhodnutia s tým, že uviedol, v ktorej časti sa so závermi súdu prvej inštancie nestotožnil. Uvedený postup odvolacieho súdu je v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS 350/2009 zo dňa 08.10.2009, podľa ktorého „...odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/2005, III. ÚS 264/2008, IV. ÚS 372/2008). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všetkých všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj

odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania“.

26. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní úverovej karty, ktorú uzavrel právny predchodca žalobcu dňa 11.01.2013 ako veriteľ a žalovaná ako dlžník. Záver konajúceho súdu o neplatnosti tohto právneho úkonu v zmysle ust. § 37 Občianskeho zákonníka neobstojí. Zo znenia spotrebiteľskej zmluvy totiž nevyplýva, že by v nej boli uvedené podstatné náležitosti predmet a cena neurčito alebo nezrozumiteľne. Táto zmluva bola preto uzavretá platne. Osobitným predpisom, ktorý upravuje zmluvy o spotrebiteľských úveroch je zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, ktorý v § 9 ods. 2 výslovne uvádza náležitosti takejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré musí zmluva obsahovať okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka. Zároveň v § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., sú výslovne uvedené dôsledky poruzenia povinnosti pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľskom úvere a ako sankcia je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, ak nie sú splnené podmienky a to, v prípade, že zmluva nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 označeného zákona, alebo ak zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) tohto zákona, ďalej ak v zmluve je nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa Vo všetkých týchto prípadoch následkom je to, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, no nespôsobuje neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podľa § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka.

27. Zároveň je zrejmé, že ani sám súd prvej inštancie si svojím záverom o absolútnej neplatnosti predmetnej zmluvy nebol istý, keďže zároveň konštatoval aj bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch s prihliadnutím na skutočnosť, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona č. 129/2010 Z. z., a to konečnú splatnosť úveru a dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ktoré sú v zmluve nejasne a nezrozumiteľne označené pre spotrebiteľa. A rovnako pre absenciu riadneho uvedenia RPMN konštatujúc, že údaj o RPMN je uvedený nezrozumiteľným, nejasným a mätúcim spôsobom a konajúci súd konštatoval, že nekorešponduje zákonnej povinnosti dodávateľa uviesť RPMN v predmetnej úverovej zmluve, ktorá musí byť určená jasným a zrozumiteľným spôsobom. Predpokladom pre záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného spotrebiteľského úveru je však platné uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

28. V posudzovanej veci odvolací súd v názorovej zhode so súdom prvej inštancie mal za to, že úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu žalovanej je potrebné posúdiť ako bezúročný a bez poplatkov. Je nepochybné, že sa jedná o spotrebiteľský úver formou revolvingu (na základe kreditnej karty). Pri tejto forme úveru je stanovený „len“ tzv. úverový rámec, teda suma, do výšky ktorej spotrebiteľ môže úver čerpať. Skutočná výška čerpaných prostriedkov a od nej sa odvíjajúca výška splátok, prípadne spôsob čerpania (pravidelnosť, výška a podobne) sú však v čase uzatvorenia úverovej zmluvy neznáme. Nakoľko tieto údaje sú podkladovými pre určenie RPMN, nemožno údaj o reálnej výške RPMN pre daný, ešte len budúci úver, v čase uzatvorenia úverovej zmluvy určiť. Na druhej strane však uvedenie RPMN a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, sú obligatornými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to bez ohľadu na to, či ide o revolvingový úver, resp. iný druh spotrebiteľského úveru. V zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. RPMN majú byť vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto RPMN.

29. Informácia o RPMN slúži spotrebiteľovi ako významné orientačné kritérium pre porovnanie, pri výbere úverového produktu na finančnom trhu medzi inými poskytovanými úvermi obdobného charakteru. Údaj o RPMN je teda indikátorom posúdenia výhodnosti, či nevýhodnosti úveru. Jedná sa teda jednoznačne o náležitosť, ktorá má podstatný vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah jeho záväzku voči veriteľovi. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že spotrebiteľ z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície je vždy slabšou stranou zmluvného vzťahu. Je preto v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ak zákon č. 129/2010 Z. z. absenciu údajov RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere, (ako podstatného porušenia povinností dodávateľa), sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru.

30. V danej súvislosti je potrebné zdôrazniť, že pokiaľ zákon o spotrebiteľských úveroch určil ako zákonnú náležitosť stanovenie RPMN (bez rozlíšenia, či ide o revolvingový, prípadne iný druh úveru), aj pri revolvingovom úvere musí byť v zmluve uvedený údaj o RPMN. V predmetnej zmluve uzavretej

stranami sporu je však údaj o výške RPMN stanovený nesprávne. Žalobca uvádzal, že vypočítaná RPMN vychádza z tzv. dodatočných predpokladov uvedených v bode 1.1 úverovej zmluvy a ktoré zohľadňujú jeden z možných spôsobov čerpania a splácania revolvingového úveru.

31. Postup veriteľa pri výpočte RPMN v týchto prípadoch vyplýva aj z obsahu prílohy č. 2.II zákona č. 129/2010 Z. z., na ktorú poukazoval i odvolateľ vo svojom opravnom prostriedku. Výšku RPMN je tak možné stanoviť pre určitú východiskovú situáciu, pričom výpočet musí vychádzať z nastavených parametrov úverovej zmluvy v čase jej podpisu, (tak ako ich uviedol okresný súd v napadnutom rozhodnutí, t.j. z výšky úverového rámca ako výšky poskytnutého úveru (v danom prípade 500,00 Eur), s výškou mesačnej splátky minimálne 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,00 Eur, výšky dohodnutého úroku (v danom prípade 30 % p.a. ročne), prípadne výšky dohodnutých poplatkov (poplatku za poistenie vo výške 4,99 %), výšky celkových nákladov spotrebiteľa a celkovej čiastky, ktorú spotrebiteľ musí zaplatiť. Tomuto má podľa žalobcu korešpondovať údaj „Dodatočné predpoklady pre výpočet RPMN“ uvedený v zmluve, ktorý vychádza: z výšky čerpania revolvingového úveru 500,00 Eur, s výškou mesačnej splátky 48,74 Eur, s poplatkom za správu revolvingového úveru 0,00 Eur a splatenie revolvingového úveru v 12 rovnakých mesačných splátkach. Zároveň je tam uvedené, že pri výpočte RPMN nebola zohľadnená suma určená na úhradu poistného, pretože poistenie nie je podmienkou poskytnutia revolvingového úveru. Dlžník je oprávnený kedykoľvek odvolať svoj súhlas s poistením revolvingového úveru, a to aj pred poskytnutím revolvingového úveru. Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, tak predstavuje sumu 584,88 Eur (48,74 x 12). Výška RPMN uvedená v zmluve nezodpovedá teda údajom, ktoré žalobca použil pri ich výpočte a nezodpovedá ani parametrom úverovej zmluvy, podľa ktorých je výška mesačnej splátky minimálne 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,00 Eur. Následne uvedená mesačná splátka vo výške 48,74 Eur je však v priamom rozpore s vyššie uvedeným dojednaním. Účelom zákona nie je uviesť v zmluve akýkoľvek číselný údaj, ktorý veriteľ označí ako RPMN, resp. ako celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, aby tak formálne vyhovel požiadavke zákona. Údaje o RPMN a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, uvedené v časti „Dodatočné predpoklady pre výpočet RPMN,“ nemajú vo vzťahu k uzavretej zmluve a v nej dohodnutej výške mesačnej splátky (minimálne 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,00 Eur) žiadnu výpovednú hodnotu, preto nie je naplnená požiadavka obligatórnej náležitosti zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. Pokiaľ teda úverová zmluva neobsahuje správny údaj o RPMN, je opodstatnený záver okresného súdu, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. j) s použitím § 11 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z. z.). Už len z tohto jediného dôvodu je nutné predmetný spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

32. V konaní bolo tiež preukázané, že žalovanej poskytol právny predchodca žalobcu spotrebiteľský úver vo výške 538,47 Eur, z ktorého však žalovaná uhradila len čiastku 170,18 Eur. Z uvedených dôvodov okresný súd v prvej vete výroku zaviazal žalovanú na zaplatenie zvyšnej časti spotrebiteľského úveru vo výške 368,29 Eur (538,47 Eur - 170,18 Eur). Žalobcovi však nevznikol nárok na zaplatenie ďalších úrokov a poplatkov, a to z dôvodov uvedených vyššie.

33. Pokiaľ predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje čo i len jeden z uvedených údajov (napr. RPMN) v zmysle argumentácie prezentovanej v bodoch 27. až 31. tohto rozhodnutia, je opodstatnený záver súdu prvej inštancie, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. Keďže absencia čo i len jednej z uvedených náležitostí postačuje na vyslovenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného spotrebiteľského úveru, odvolací súd sa ďalšími námietkami žalobcu prezentovanými v jeho opravnom prostriedku už nezaoberal.

34. Na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov, pri súčasnom nezistení nedostatkov v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), odvolací súd rozsudok okresného súdu v druhej vete výroku ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil.

35. Krajský súd ako vecne správny potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania (veta tretia výroku), vo vzťahu ku ktorému odvolateľ neprodukoval žiadnu relevantnú odvolaciu argumentáciu, ktorý však plne zodpovedá pomeru úspechu a neúspechu sporových strán v konaní pred súdom prvej inštancie a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

36. Vo zvyšnej časti, nenapadnutej odvolaním (t. j. v prvej vete výroku), zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

37. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni ako úspešnej procesnej strane nepriznal nárok na ich náhradu.

38. Z obsahu spisového materiálu totiž vyplýva, že žalobkyni v aktuálnom odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy (majúce sa nahradiť) nevznikli. Práve to bol dôvod, pre ktorý súd povolaný k vydaniu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (odvolací súd), mal rozhodnúť nielen o nároku na náhradu, ale už aj o nepriznaní náhrady (napriek tomu, že pri striktnom riadení sa textom rozhodnej právnej úpravy by sa mohlo zdať, že tomu tak nie je). Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie prvoinštančného súdu o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel postráda, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu (prvej preto, že ju na to neoprávňuje pre ňu nepriaznivý, či ňou zavinený výsledok konania a u druhej preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť, alebo že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady). Prezentovaný právny názor vyplýva i z uznesenia NS SR sp. zn. 6 Cdo 166/2016 zo dňa 26.10.2016.

39. Zároveň odvolací súd nariadil súdu prvej inštancie opravu napadnutého rozhodnutia v jeho záhlaví, a to údajov v označení žalovanej (nesprávnosť dátumu jej narodenia i adresy) a tiež v označení predmetu konania (v ktorom absentovala mena žalobou uplatneného nároku - Eur), a to postupom podľa § 224 CSP pri aplikácii článku 4 Základných princípov CSP.

40. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).